

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-194>

УДК 336.1:35.07:005.332.4

# ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ ТА РЕПУТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ЧИННИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

## PUBLIC FINANCE AND REPUTATION MANAGEMENT AS FACTORS OF PUBLIC ADMINISTRATION EFFECTIVENESS

**Колодій Андрій Володимирович**

кандидат економічних наук, доцент,  
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій  
імені С. З. Гжицького

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9320-6379>

**Колодій Ірина Володимирівна**

доктор філософії, старший викладач,  
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій  
імені С. З. Гжицького

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0142-6815>

**Kolodiy Andriy, Kolodii Iryna**

Stepan Gzhytskyi National University  
of Veterinary Medicine and Biotechnologies of Lviv

У статті досліджено державні фінанси та репутаційний менеджмент як взаємопов'язані чинники ефективності публічного управління з акцентом на діяльність територіальних громад. Обґрунтовано, що в сучасних умовах результативність публічного управління залежить не лише від ресурсної забезпеченості громади, а й від рівня бюджетної прозорості, підзвітності органів місцевого самоврядування, якості публічної комунікації та довіри до місцевої влади. Доведено, що державні фінанси формують матеріальну основу управлінських рішень, тоді як репутаційний менеджмент забезпечує їхнє суспільне сприйняття, легітимність і підтримку з боку мешканців та партнерів громади. Запропоновано підхід до осмислення взаємодії фінансових і репутаційних чинників у системі публічного управління, за якого ефективність управлінської діяльності посилюється через прозорість, громадський контроль, цифрову відкритість і комунікаційну послідовність.

**Ключові слова:** державні фінанси; репутаційний менеджмент; ефективність публічного управління; територіальні громади; бюджетна прозорість; підзвітність; місцеві бюджети; довіра.

The article examines public finance and reputation management as interrelated factors of public administration effectiveness, with a special focus on territorial communities. The relevance of the topic is determined by the growing role of local self-government in financial decision-making, the expansion of powers of territorial communities, and the increasing public demand for transparency, accountability, and trust in the use of budget resources. The purpose of the study is to substantiate the connection between financial capacity and reputational stability as key determinants of effective public administration at the local level. The methodological basis combines analysis and synthesis, systematization, structural and logical modeling, and comparative interpretation of Ukrainian and foreign approaches to transparency, accountability, public participation, and local financial governance. The study proves that public finance forms the resource basis for the functioning and development of communities, while reputation management creates the social and institutional environment in which financial policy gains legitimacy, support, and trust. It is argued that financial capacity alone does not ensure effective public administration if budget decisions are perceived as closed, inconsistent, or poorly communicated. Particular attention is paid to budget transparency, accountability, financial control, digital openness, and communication consistency as the main channels through which reputation management influences the quality of public finance administration. The findings show that openness of budget information, understandable communication with residents, and real civic participation strengthen trust in local authorities, reduce reputational risks, and improve the implementation of strategic decisions. The practical value of the article lies in the possibility of using its conclusions to improve local financial policy, strengthen public accountability, and integrate reputation management into the strategic framework of territorial community administration.

**Keywords:** public finance; reputation management; public administration effectiveness; territorial communities; budget transparency; accountability; local budgets; trust.



**Постановка проблеми.** У сучасних умовах розвитку місцевого самоврядування ефективність публічного управління дедалі більше залежить не лише від обсягу наявних фінансових ресурсів, а й від того, наскільки прозоро, відповідально та послідовно вони використовуються. Поглиблення децентралізації, розширення повноважень територіальних громад, підвищення суспільної уваги до бюджетних рішень і зростання вимог до відкритості влади зумовлюють потребу у новому осмисленні чинників, що впливають на якість управління на місцевому рівні. За таких умов державні фінанси виступають матеріальною основою реалізації функцій громади, а репутаційний менеджмент – важливим інструментом формування довіри до органів місцевого самоврядування, легітимності їхніх рішень і підтримки з боку мешканців.

Для територіальних громад ця проблема має безпосереднє практичне значення, оскільки навіть достатня фінансова спроможність не гарантує високої результативності управлінської діяльності за умов закритості бюджетного процесу, слабкої комунікації з громадськістю, низької підзвітності чи недостатньої довіри до влади. У таких обставинах ускладнюється реалізація місцевих програм, посилюються репутаційні ризики, знижується підтримка стратегічних рішень і погіршується загальна якість публічного управління. Саме тому державні фінанси та репутаційний менеджмент доцільно розглядати у взаємозв'язку, як чинники, що спільно впливають на ефективність управління, фінансову стійкість і розвиток територіальної громади.

#### **Аналіз останніх досліджень і публікацій.**

У науковій літературі питання державних фінансів територіальних громад найчастіше розглядаються через бюджетну прозорість, фінансову самодостатність, фінансову безпеку, громадський контроль і результативність місцевого бюджетування. Зокрема, Б. І. Пшик, І. З. Сторонянська та А. Р. Беля обґрунтовують, що відкритість бюджетної інформації, належний фінансовий контроль і підзвітність органів місцевого самоврядування безпосередньо впливають на якість управлінських рішень, рівень суспільної довіри та фінансову стійкість громади [1, с. 39; 3, с. 111]. Водночас науковці Н. А. Бак, А. І. Суббот та О. С. Бісюк акцентують увагу на питаннях фінансової безпеки територіальних громад, збалансованого розподілу ресурсів і ролі фінансового контролю у запобіганні порушенням та зниженні корупційних ризиків [2, с. 101; 7, с. 464].

У працях зарубіжних авторів основний акцент зроблено на прозорості влади, підзвітності місцевих органів управління, участі громадян у бюджетному процесі, якості розкриття фінансової інформації та довірі до влади. Так, С. Грімеліхюйсен, Г. Порумбеску, Б. Хонг і Т. Ім, а також Ф. Манес-Россі, І. Бруска, Р. Леві Ореллі, П. С. Лорсон і Е. Хауштайн доводять, що відкритість бюджетних рішень, зрозуміла комунікація з громадськістю та реальне залучення мешканців до обговорення місцевих пріоритетів підсилюють легітимність управлінських рішень і позитивно впливають на результативність публічного управління [9, р. 582; 11, р. 208]. Водночас недостатньо дослідженим залишається саме поєднаний вплив державних фінансів і репутаційного менеджменту на ефективність публічного управління територіальними громадами, що й зумовлює потребу в подальшому опрацюванні цієї проблематики.

**Формулювання цілей статті.** Метою статті є обґрунтування державних фінансів і репутаційного менеджменту як взаємопов'язаних чинників ефективності публічного управління територіальних громад. Для досягнення поставленої мети передбачено розкрити сутність взаємозв'язку державних фінансів і репутаційного менеджменту на рівні територіальної громади, систематизувати ключові чинники, що впливають на ефективність публічного управління, охарактеризувати їхній вплив на фінансову стійкість і управлінську результативність громади та запропонувати практичні підходи до посилення фінансової й репутаційної складових у системі місцевого врядування.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** У науковому та практичному вимірі державні фінанси територіальної громади доцільно трактувати як цілісну систему, у якій поєднуються ресурсна, інституційна, комунікаційна та поведінкова складові. Якщо традиційний підхід акцентує на доходах, видатках, міжбюджетних трансфертах, фінансовому контролі та забезпеченні збалансованості місцевого бюджету, то сучасний підхід вимагає враховувати ще й те, як ці фінансові процеси сприймаються громадою. Адже одна й та сама бюджетна політика може мати різний соціальний результат залежно від того, чи вважають мешканці місцеву владу відкритою, відповідальною та прогнозованою.

Саме в цьому контексті репутаційний менеджмент набуває для територіальних громад не допоміжного, а стратегічного зна-

чення. Його доцільно розуміти як системну управлінську діяльність, спрямовану на формування стійкого позитивного сприйняття органів місцевого самоврядування на основі реальних практик прозорості, підзвітності, доброчесності, результативності та послідовної комунікації. На відміну від звуженого розуміння, за якого репутація зводиться до іміджу чи інформаційного супроводу, в умовах територіальної громади вона формується насамперед через якість управління публічними ресурсами. Тому репутаційний менеджмент у сфері державних фінансів виступає не зовнішньою надбудовою над бюджетним процесом, а його важливою внутрішньою характеристикою [15, р. 261].

Позитивна репутація місцевої влади має для громади відчутні наслідки: вона підвищує готовність населення сприймати фінансові рішення як обґрунтовані, активізує участь жителів у консультаціях, бюджеті участі та моніторингу програм, а також знижує трансакційні витрати управління завдяки меншому рівню недовіри й опору. Для зовнішніх партнерів – інвесторів, грантодавців і донорських організацій – така репутація є індикатором інституційної надійності громади [2, с. 104].

Особливої ваги це набуває в умовах фінансової децентралізації, коли розширення бюджетних повноважень громад підвищило не лише їхню самостійність, а й суспільні очікування. Від органів місцевого самоврядування тепер очікують не просто ефективного використання коштів, а й зрозумілого пояснення бюджетних пріоритетів. За відсутності такої аргументації зростає ризик репутаційного розриву між фінансовою спроможністю громади та суспільним сприйняттям якості її управління [5, с. 61].

Зважаючи на це доцільно виділити кілька базових каналів, через які репутаційний менеджмент впливає на систему державних фінансів територіальної громади. Перший канал – бюджетна прозорість. Вона охоплює не лише факт оприлюднення бюджету, а й доступність структури видатків, зрозумілість пояснень, регулярність оновлення даних, відкритість інформації про програми та результати їх реалізації. Прозорість створює підстави для довіри, але лише за умови, що інформація є придатною до сприйняття, а не залишається набором формально розміщених документів [1, с. 40].

Наступним каналом можна зазначити підзвітність. Для громади важливо не просто знати, як витрачено кошти, а отримувати

пояснення щодо логіки управлінських рішень. Підзвітність у публічному фінансовому управлінні передбачає готовність влади приймати зворотний зв'язок, визнавати проблеми, аргументувати вибір пріоритетів і демонструвати відповідність між задекларованими цілями та фактичними результатами. Саме через підзвітність репутація влади переходить із площини символічного сприйняття в площину практичної довіри [14, р. 132].

В якості третього каналу варто виокремити громадську участь. У сучасній громаді неможливо забезпечити високий рівень підтримки фінансової політики виключно адміністративними методами. Механізми бюджету участі, консультацій, громадських слухань, електронних обговорень і місцевих ініціатив не лише розширюють демократичний вимір управління, а й зміцнюють репутаційну основу фінансових рішень. Коли мешканці бачать, що їхня участь має реальний вплив, довіра до органів місцевого самоврядування зростає, а бюджетний процес перестає сприйматися як закритий простір для вузького кола посадовців [11, р. 216].

Роль четвертого каналу виконує фінансовий контроль. У територіальних громадах він має не лише технічне або правове значення, а й суттєвий репутаційний ефект. Внутрішній контроль, аудит, реагування на порушення, відкритість результатів перевірок та оприлюднення висновків формують образ влади як відповідальної та доброчесної. Водночас відсутність контролю або його закритий характер створює підґрунтя для недовіри та репутаційних втрат, навіть якщо масштаби реальних порушень є обмеженими [7, с. 464].

Опрацювання офіційних даних показало, що у 2022–2025 роках місцеві бюджети України пройшли через нерівномірну, але загалом висхідну динаміку. Так, у 2022 році до загального фонду місцевих бюджетів надійшло 398,1 млрд грн, що на 46,2 млрд грн, або на 13,1%, більше порівняно з 2021 роком [16, с. 1]. У 2024 році надходження становили близько 451 млрд грн, що на 87,6 млрд грн більше, ніж за 2023 рік, а отже розрахунковий показник за 2023 рік становив 363,4 млрд грн [17]. У 2025 році до загального фонду місцевих бюджетів надійшло вже 514 млрд грн, що на 63 млрд грн перевищило рівень 2024 року [18]. Така динаміка свідчить про поступове відновлення фінансової спроможності місцевого рівня та залежність ефективності публічного управління від здатності влади підтримувати довіру до бюджетного процесу в умовах нестабільності.

Структура доходів місцевих бюджетів також демонструє важливі управлінські тенденції. У 2022 році основним бюджетоутворюючим податком був податок на доходи фізичних осіб, який забезпечив 272,2 млрд грн, або 68,4% усіх доходів загального фонду місцевих бюджетів [16, с. 1]. У 2024 році цей показник становив 257,5 млрд грн, тобто близько 57,1% загального фонду [17], а у 2025 році – вже 300,3 млрд грн, або приблизно 58,4% [18]. Отже, попри збереження провідної ролі цього джерела, його частка в структурі доходів стала менш домінуючою, що опосередковано свідчить про поступове розширення інших джерел наповнення місцевих бюджетів. Для системи публічного управління це має принципове значення, оскільки більш збалансована структура доходів знижує залежність громади від одного бюджетоформуючого каналу та підвищує стійкість фінансової політики на місцевому рівні.

Окремий аналітичний інтерес становить зміна окремих видів надходжень у контексті воєнного періоду та відновлення бюджетної бази громад. У 2022 році надходження плати за землю скоротилися до 29,6 млрд грн, що було на 16,2% менше, ніж у 2021 році, а місцеві бюджети недоотримали 5,7 млрд грн [16, с. 1–2]. Крім того, надходження акцизного податку зменшилися на 4,8 млрд грн, або на 26,7% [16, с. 2]. Натомість у 2025 році плата за землю вже становила 45,3 млрд грн, а акцизний пода-

ток – 37,1 млрд грн [18]. Це дає підстави стверджувати, що за 2022–2025 роки відбулося не лише зростання загального обсягу доходів, а й часткове відновлення окремих локальних податкових джерел, які безпосередньо впливають на фінансову самостійність територіальних громад. У поєднанні з прозорим бюджетним процесом і якісною комунікацією такі зміни можуть розглядатися як одна з передумов підвищення ефективності публічного управління. Узагальнення основних складових взаємозв'язку державних фінансів і репутаційного менеджменту в діяльності територіальної громади наведемо в таблиці 1.

Наведена систематизація дає змогу стверджувати, що репутація громади формується насамперед через якість повсякденної фінансової практики. Якщо бюджетна інформація оприлюднюється фрагментарно, рішення про перерозподіл видатків не пояснюються, результати виконання програм подаються формально, а канали взаємодії з громадою є слабкими, тоді репутаційна вразливість посилюється. У таких умовах бюджет навіть за позитивних макропоказників не сприймається як інструмент розвитку, а місцева влада не отримує необхідного кредиту довіри [3, с. 114].

Не менш важливою для територіальних громад є комунікаційна послідовність. У публічному управлінні негативно впливає не лише закритість, а й непослідовність повідомлень влади. Коли різні посадові особи подають суперечливі пояснення щодо одних і тих

Таблиця 1

**Взаємозв'язок складових державних фінансів і репутаційного менеджменту в територіальній громаді**

Складова	Зміст у фінансовому управлінні	Репутаційний прояв	Результат для громади
Бюджетна прозорість	Відкрите оприлюднення доходів, видатків, програм і звітів	Формування образу відкритої влади	Зростання довіри до бюджетних рішень
Підзвітність	Пояснення пріоритетів та результатів використання коштів	Підтвердження відповідальності органів місцевого самоврядування	Підвищення легітимності фінансової політики
Громадська участь	Залучення мешканців до обговорення пріоритетів і проектів	Посилення відчуття партнерства між владою та громадою	Краща відповідність видатків локальним потребам
Фінансовий контроль	Аудит, моніторинг, перевірки, внутрішній контроль	Зменшення підозр у непрозорості та зловживаннях	Посилення інституційної стійкості
Цифрова відкритість	Доступ до даних через сайти, платформи, онлайн-сервіси	Сприйняття громади як сучасної та керованої	Розширення комунікації та зворотного зв'язку

*Джерело: сформовано авторами на основі [1, с. 40], [3, с. 111; 15, р. 257]*

самих бюджетних змін, коли обіцянки щодо фінансування програм не підкріплюються фактичним виконанням, коли інформація про фінансові рішення з'являється із запізненням, це підриває не лише довіру, а й репутаційну стабільність громади. Відтак ефективний репутаційний менеджмент у сфері державних фінансів неможливий без узгодженої системи публічної комунікації.

Роль репутаційного менеджменту стає особливо помітною у кризових ситуаціях. Для територіальних громад такими ситуаціями можуть бути вимушене коригування бюджету, скорочення видатків, перерозподіл коштів на безпекові або соціально чутливі напрями, відтермінування реалізації інфраструктурних проєктів. За відсутності належної комунікації такі рішення можуть бути сприйняті як непрозорі, несправедливі або політично вмотивовані. Якщо ж громада має напрацьований репутаційний капітал, тобто досвід відкритого пояснення рішень, взаємодії з мешканцями та підзвітної поведінки, навіть складні бюджетні кроки здатні отримати значно вищий рівень суспільного розуміння [9, р. 585].

У цьому аспекті особливе значення має цифрова відкритість. Відкриті бюджети, візуалізація видатків, цифрові панелі моніторингу, онлайн-платформи участі, електронні консультації та інтерактивні звіти роблять фінансову політику більш зрозумілою для мешканців. Водночас цифровізація не повинна зводитися до технічного розміщення файлів. Її цінність полягає в тому, що вона розширює доступ до інформації, формує середовище постійної комунікації та зменшує дистанцію між владою і громадою [12, р. 10].

Узагальнення окреслених взаємозв'язків доцільно подати у вигляді структурно-логічної моделі, наведеної на рисунку 1.

Наведений рисунок дає змогу показати, що вплив репутаційного менеджменту на систему державних фінансів територіальної громади має багаторівневий характер і не обмежується лише комунікаційною площиною.

Його основою виступають управлінські передумови, зокрема прозорість бюджетної інформації, підзвітність, фінансовий контроль, цифрова відкритість та системна взаємодія з громадськістю. Саме вони формують репутаційні механізми впливу, через які посилюється довіра до місцевої влади, підвищується легітимність фінансових рішень і знижуються репутаційні ризики.

Сукупна дія цих чинників позитивно впливає на ефективність використання бюджет-

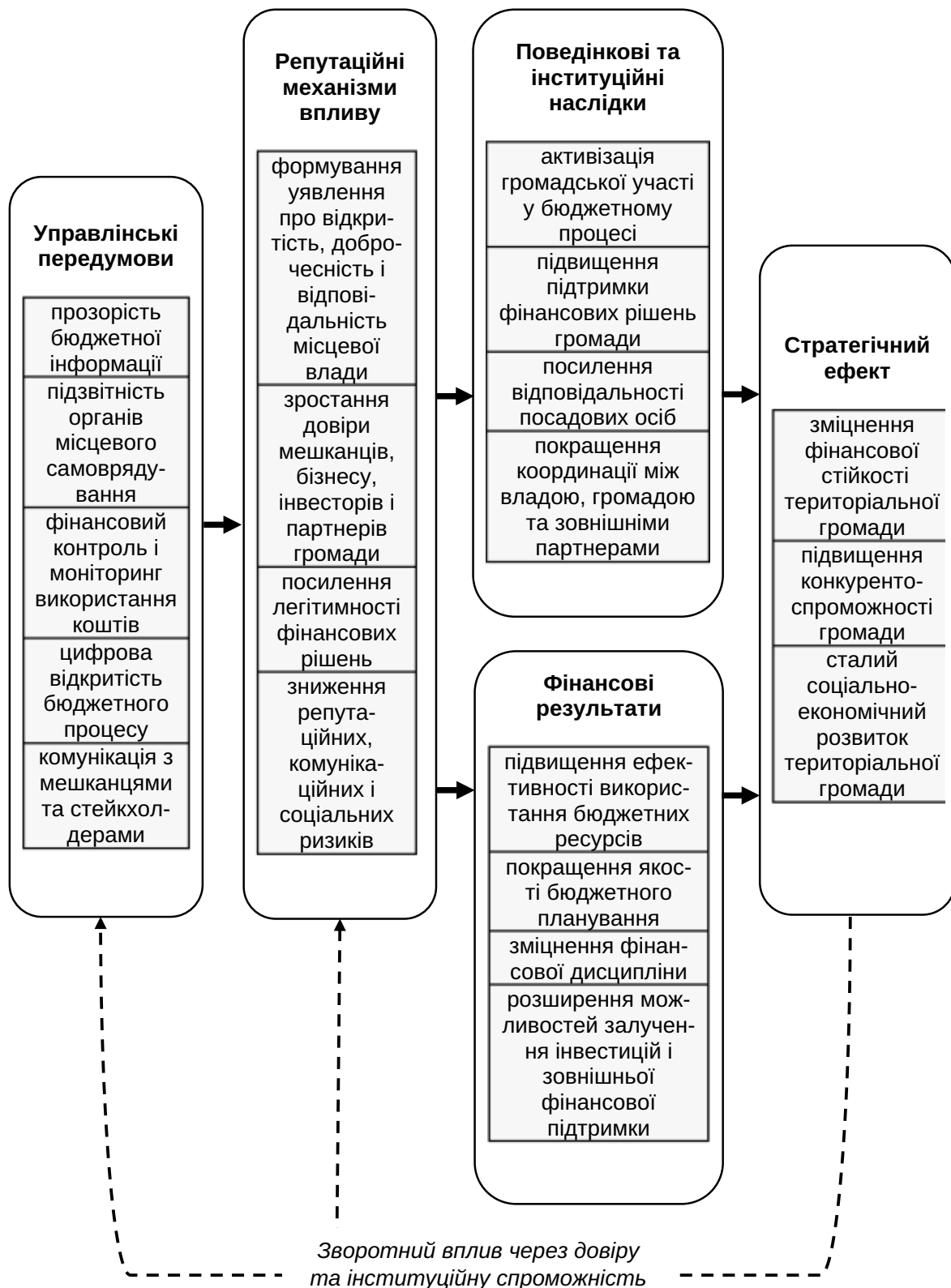
них ресурсів, якість бюджетного планування, фінансову дисципліну та можливості залучення зовнішніх ресурсів, що в підсумку сприяє зміцненню фінансової стійкості, конкурентоспроможності та сталого розвитку територіальної громади.

Зміст наведеної логіки полягає в тому, що репутація не створює фінансовий ресурс безпосередньо, однак вона істотно впливає на умови, за яких цей ресурс використовується. Вона посилює готовність громадян приймати бюджетні рішення, знижує рівень конфліктності навколо фінансових пріоритетів, полегшує діалог між владою та громадою та створює більш сприятливе інституційне середовище для впровадження змін. У результаті репутаційний менеджмент виступає не зовнішнім атрибутом публічного управління, а чинником, що здатен підвищити результативність державних фінансів на місцевому рівні [15, р. 263].

Для практики територіальних громад це означає необхідність переходу від ситуативних інформаційних заходів до системної репутаційної політики. Така політика має включати регулярне пояснення фінансових рішень доступною мовою, інституціоналізацію зворотного зв'язку, розвиток механізмів громадської участі, посилення фінансового контролю та впровадження зрозумілих цифрових інструментів розкриття інформації. Водночас принципово важливо, щоб репутаційний менеджмент не підміняв собою змістовні реформи. Якщо комунікація не спирається на реальну відкритість і доброчесність, вона швидко втрачає переконливість та не здатна забезпечити довготривалий позитивний ефект [8, с. 108].

Систематизацію ключових репутаційних чинників, що впливають на управління фінансовими ресурсами територіальної громади, розглянемо у таблиці 2.

Представлені у таблиці чинники дають підстави для важливого узагальнення. У територіальній громаді репутація формується не окремо від фінансової системи, а всередині неї. Вона є наслідком того, наскільки влада здатна забезпечити зрозумілий бюджетний процес, підтримувати чесний діалог із мешканцями, ефективно реагувати на критику, показувати результати використання коштів і підтверджувати свої рішення реальними діями. Саме тому фінансова ефективність і репутаційна стійкість громади мають розглядатися як взаємозалежні характеристики публічного управління.



**Рис. 1. Структурно-логічна модель впливу репутаційного менеджменту на ефективність управління державними фінансами територіальної громади**

*Джерело: сформовано авторами на основі [1, с. 41; 10, р. 9; 15, р. 263]*

Науковий результат проведеного дослідження полягає в обґрунтуванні інтегрованого підходу до розуміння державних

фінансів і репутаційного менеджменту як взаємопов'язаних чинників ефективності публічного управління територіальної гро-

Таблиця 2

**Вплив репуаційних чинників на управління фінансовими ресурсами територіальної громади**

Репутаційний чинник	Прояв у діяльності громади	Вплив на фінансове управління	Очікуваний наслідок
Відкритість даних	Оприлюднення бюджету, звітів, паспортів програм	Зростання зрозумілості бюджетного процесу	Підвищення довіри жителів
Якість комунікації	Пояснення рішень і змін у видатках	Зменшення напруги навколо бюджетних пріоритетів	Підтримка управлінських рішень
Реальна участь мешканців	Бюджет участі, консультації, публічні обговорення	Уточнення локальних потреб при плануванні	Більш адресне використання коштів
Ефективний контроль	Аудит, моніторинг, реагування на порушення	Зменшення корупційних і репутаційних ризиків	Підвищення відповідальності влади
Цифрова зрілість	Онлайн-сервіси, інтерактивні платформи, відкриті панелі	Прискорення зворотного зв'язку та доступу до інформації	Формування іміджу сучасної громади
Послідовність дій влади	Виконання задекларованих фінансових рішень	Стабілізація суспільних очікувань	Зміцнення інституційної репутації

*Джерело: сформовано авторами на основі [2, с. 106; 10, р. 10; 13, р. 9]*

мади. Такий підхід дає змогу відійти від вузького трактування фінансової політики лише як ресурсного інструмента, а репутаційного менеджменту – лише як комунікаційної функції, і показати їхню спільну роль у забезпеченні довіри, легітимності рішень, підтримки бюджетних пріоритетів, якості взаємодії з мешканцями та результативності діяльності органів місцевого самоврядування [14, р. 133]. Практичне значення цього підходу полягає у можливості його використання при вдосконаленні місцевих бюджетних процедур, механізмів комунікації, форм громадської участі та інструментів оцінювання ефективності публічного управління.

**Висновки.** Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що державні фінанси та репутаційний менеджмент є взаємопов'язаними чинниками ефективності публічного управління, особливо на рівні територіальних громад. Фінансова спроможність громади сама по собі не гарантує високої результативності управлінської діяльності, оскільки вона значною мірою залежить від рівня довіри до органів місцевого самоврядування, відкритості бюджетного процесу, якості комунікації з громадськістю та готовності влади

бути підзвітною. Державні фінанси формують ресурсну основу функціонування громади, тоді як репутаційний менеджмент створює суспільне середовище, у якому фінансова політика або отримує підтримку, або стикається з недовірою і спротивом. Саме тому фінансова та репутаційна складові мають розглядатися як єдина система, що впливає на легітимність рішень, якість взаємодії з мешканцями та загальну результативність діяльності органів місцевого самоврядування.

Водночас проведений аналіз показав, що ефективність публічного управління зростає тоді, коли фінансова політика громади є не лише збалансованою, а й зрозумілою для населення. Відкритість бюджетної інформації, реальний фінансовий контроль, послідовна комунікація та участь громадян у бюджетному процесі посилюють довіру до місцевої влади, зменшують репутаційні ризики та сприяють підтримці стратегічних рішень. Практичне значення результатів полягає в можливості використання їх для вдосконалення місцевої фінансової політики, розвитку форм взаємодії з громадськістю та інтеграції репутаційного менеджменту в систему стратегічного управління громадою. Перспективи подаль-

ших досліджень пов'язані з розробленням методики оцінювання впливу репутаційних чинників на виконання місцевих бюджетів, фінансову стійкість територіальних громад і застосування цифрових інструментів у публічному управлінні.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Пшик Б. І. Бюджетна транспарентність як важлива умова зміцнення фінансової самодостатності територіальних громад. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2022. Вип. 4(156). С. 34–42. DOI: 10.36818/2071-4653-2022-4-6.
2. Бак Н. А. Фінансова безпека територіальних громад в Україні: сутність, структурні складові, загрози. *Світ фінансів*. 2019. Вип. 1(58). С. 98–110. URL: <https://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1098> (дата звернення: 15.02.2026).
3. Сторонянська І. З., Беля А. Р. Особливості та проблеми здійснення громадського контролю виконання місцевих бюджетів територіальних громад. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 4(65). С. 103–117. DOI: 10.35774/sf2020.04.103.
4. Кириленко О. П., Вацлавський О. І. Бюджетний контроль при плануванні місцевих бюджетів. *Світ фінансів*. 2018. Вип. 4(57). С. 40–51. URL: <https://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1067> (дата звернення: 11.03.2026).
5. Гринчишин І. М. Механізми забезпечення оптимального розподілу фінансових ресурсів територіальних громад Карпатського регіону в умовах фінансової децентралізації. *Інтелект XXI*. 2019. № 6. С. 58–63. DOI: 10.32782/2415-8801/2019-6.10.
6. Ключник Л. В. Фінансове забезпечення функціонування органів управління в об'єднаних територіальних громадах Карпатського регіону. *Економічний простір*. 2019. № 150. С. 46–50. DOI: 10.32782/2224-6282/150-8.
7. Суббот А. І., Бісюк О. С. Роль фінансового контролю у формуванні механізмів протидії корупції в умовах трансформації державного управління. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2024. № 4(86). С. 459–465. DOI: 10.32782/1813-338X-2024.4.73.
8. Рябчук О. Г., Панасюк О. В., Тарашенко В. А., Білобровенко Т. В., Сялямон-Міхєєва К. Д. Проблеми та перспективи державного фінансового контролю та аналізу виконання місцевих бюджетів. *Scientific Horizons*. 2022. Т. 25, № 11. С. 102–110. DOI: 10.48077/scihor.25(11).2022.102-110.
9. Grimmelikhuijsen S., Porumbescu G., Hong B., Im T. The Effect of Transparency on Trust in Government: A Cross-National Comparative Experiment. *Public Administration Review*. 2013. Vol. 73, No. 4. P. 575–586. DOI: 10.1111/puar.12047.
10. Lee J., Kim S., Lee J. Mutual Efforts for Mutual Trust: Impacts of Citizens' Knowledge and Governmental Communication Channels on Trust in Participatory Budgeting. *Journal of Public Affairs*. 2023. Vol. 23, Issue 4. Article e2879. DOI: 10.1002/pa.2879.
11. Manes-Rossi F., Brusca I., Levy Orelli R., Lorson P. C., Hausteine E. Features and Drivers of Citizen Participation: Insights from Participatory Budgeting in Three European Cities. *Public Management Review*. 2023. Vol. 25, No. 2. P. 201–223. DOI: 10.1080/14719037.2021.1963821.
12. Garrido-Rodríguez J.-C., Garrido-Montañés M., López-Pérez G., Zafra-Gómez E. The Importance of Measuring Local Governments' Information Disclosure: Comparing Transparency Indices in Spain. *Sustainability*. 2022. Vol. 14, No. 20. Article 13081. DOI: 10.3390/su142013081.
13. Garcia-Lacalle J., Torres L. Financial Reporting Quality and Online Disclosure Practices in Spanish Governmental Agencies. *Sustainability*. 2021. Vol. 13, No. 5. Article 2437. DOI: 10.3390/su13052437.
14. Nyman C., Nilsson F., Rapp B. Accountability in Local Government: A Principal-Agent Perspective. *Journal of Human Resource Costing & Accounting*. 2005. Vol. 9, No. 2. P. 123–137. DOI: 10.1108/14013380510645397.
15. Nistor C. S., Ștefănescu C. A., Oprea T., Crișan A. R. Approaching Public Sector Transparency through an Integrated Reporting Benchmark. *Journal of Financial Reporting and Accounting*. 2019. Vol. 17, No. 2. P. 249–270. DOI: 10.1108/JFRA-06-2017-0048.
16. Міністерство фінансів України. Довідка щодо виконання доходів загального фонду місцевих бюджетів за 2022 рік. 2023. URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%94%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B0\\_%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0\\_%D0%BD%D0%B0\\_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82\\_%D0%B7%D0%B0\\_2022\\_%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%94%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B0_%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82_%D0%B7%D0%B0_2022_%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf) (дата звернення: 18.03.2026).
17. Міністерство фінансів України. За 2024 рік до загального фонду місцевих бюджетів надійшло близько 451 млрд грн, що на 87,6 млрд грн більше ніж за 2023 рік. 2025. URL: <https://mof.gov.ua/uk/news/>

minfin\_za\_2024\_r\_do\_zagalnogo\_fondu\_mistsevikh\_biudzhativ\_nadiishlo\_451\_mlrd\_grn\_na\_856\_mlrd\_bilshe\_nizh\_u\_2023\_r-4980 (дата звернення: 18.03.2026).

18. Міністерство фінансів України. За 2025 рік до загального фонду місцевих бюджетів надійшло 514 млрд грн (+63 млрд грн до 2024 року). 2026. URL: [https://mof.gov.ua/uk/news/minfin\\_za\\_2025\\_rik\\_do\\_zagalnogo\\_fondu\\_mistsevikh\\_biudzhativ\\_nadiishlo\\_514\\_mlrd\\_grn\\_63\\_mlrd\\_grn\\_do\\_2024\\_roku-5541](https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_za_2025_rik_do_zagalnogo_fondu_mistsevikh_biudzhativ_nadiishlo_514_mlrd_grn_63_mlrd_grn_do_2024_roku-5541) (дата звернення: 18.03.2026).

#### REFERENCES:

1. Pshyk, B. I. (2022). Biudzhetna transparentnist yak vazhlyva umova zmitsnennia finansovoi samodostatnosti terytorialnykh hromad. *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy*, 4(156), 34–42. <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2022-4-6>
2. Bak, N. A. (2019). Finansova bezpeka terytorialnykh hromad v Ukraini: sutnist, strukturni skladovi, zahrozy [Financial security of territorial communities in Ukraine: essence, structural components, threats]. *Svit finansiv*, 1(58), 98–110. Available at: <https://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1098> (accessed February 15, 2026).
3. Storonianska, I. Z., & Belia, A. R. (2021). Osoblyvosti ta problemy zdiisnennia hromadskoho kontroliu vykonannia mistsevyykh biudzhativ terytorialnykh hromad. *Svit finansiv*, 4(65), 103–117. <https://doi.org/10.35774/sf2020.04.103>
4. Kyrylenko, O. P., & Vatslavskiy, O. I. (2018). Biudzhetni kontrol pry planuvanni mistsevyykh biudzhativ [Budget control in local budget planning]. *Svit finansiv*, 4(57), 40–51. Available at: <https://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1067> (accessed March 11, 2026).
5. Hrynychshyn, I. M. (2019). Mekhanizmy zabezpechennia optymalnogo rozpodilu finansovykh resursiv terytorialnykh hromad Karpatskoho rehionu v umovakh finansovoi detsentralizatsii. *Intelekt XXI*, 6, 58–63. <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2019-6.10>
6. Kliuchnyk, L. V. (2019). Finansove zabezpechennia funktsionuvannia orhaniv upravlinnia v obiednanykh terytorialnykh hromadakh Karpatskoho rehionu. *Ekonomichnyi prostir*, 150, 46–50. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/150-8>
7. Subbot, A. I., & Bisiuk, O. S. (2024). Rol finansovoho kontroliu u formuvanni mekhanizmiv protydiv koruptsii v umovakh transformatsii derzhavnoho upravlinnia. *Derzhava ta rehiony. Seriya: Pravo*, 4(86), 459–465. <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2024.4.73>
8. Riabchuk, O. H., Panasiuk, O. V., Tarashchenko, V. A., Bilobrovenko, T. V., & Saliamon-Mikhieieva, K. D. (2022). Problemy ta perspektyvy derzhavnoho finansovoho kontroliu ta analizu vykonannia mistsevyykh biudzhativ. *Scientific Horizons*, 25(11), 102–110. [https://doi.org/10.48077/scihor.25\(11\).2022.102-110](https://doi.org/10.48077/scihor.25(11).2022.102-110)
9. Gimmelikhuijsen, S., Porumbescu, G., Hong, B., & Im, T. (2013). The Effect of Transparency on Trust in Government: A Cross-National Comparative Experiment. *Public Administration Review*, 73(4), 575–586. <https://doi.org/10.1111/puar.12047>
10. Lee, J., Kim, S., & Lee, J. (2023). Mutual Efforts for Mutual Trust: Impacts of Citizens' Knowledge and Governmental Communication Channels on Trust in Participatory Budgeting. *Journal of Public Affairs*, 23(4), e2879. <https://doi.org/10.1002/pa.2879>
11. Manes-Rossi, F., Brusca, I., Levy Orelli, R., Lorson, P. C., & Haustein, E. (2023). Features and Drivers of Citizen Participation: Insights from Participatory Budgeting in Three European Cities. *Public Management Review*, 25(2), 201–223. <https://doi.org/10.1080/14719037.2021.1963821>
12. Garrido-Rodríguez, J.-C., Garrido-Montañés, M., López-Pérez, G., & Zafra-Gómez, E. (2022). The Importance of Measuring Local Governments' Information Disclosure: Comparing Transparency Indices in Spain. *Sustainability*, 14(20), 13081. <https://doi.org/10.3390/su142013081>
13. Garcia-Lacalle, J., & Torres, L. (2021). Financial Reporting Quality and Online Disclosure Practices in Spanish Governmental Agencies. *Sustainability*, 13(5), 2437. <https://doi.org/10.3390/su13052437>
14. Nyman, C., Nilsson, F., & Rapp, B. (2005). Accountability in Local Government: A Principal-Agent Perspective. *Journal of Human Resource Costing & Accounting*, 9(2), 123–137. <https://doi.org/10.1108/14013380510645397>
15. Nistor, C. S., Ștefănescu, C. A., Oprișor, T., & Crișan, A. R. (2019). Approaching Public Sector Transparency through an Integrated Reporting Benchmark. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 17(2), 249–270. <https://doi.org/10.1108/JFRA-06-2017-0048>
16. Ministerstvo finansiv Ukrainy (2023). Dovidka shchodo vykonannia dokhodiv zahalnoho fondu mistsevyykh biudzhativ za 2022 rik [Information on the execution of revenues of the general fund of local budgets for 2022]. Available at: [https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%94%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B0\\_%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0\\_%D0%BD%D0%B0\\_%D1%81%D](https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%94%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B0_%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D)

0%B0%D0%B9%D1%82\_%D0%B7%D0%B0\_2022\_%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf (accessed March 18, 2026).

17. Ministerstvo finansiv Ukrainy (2025). Za 2024 rik do zahalnoho fondu mistsevykh biudzhativ nadiishlo blyzko 451 mlrd hrn, shcho na 87,6 mlrd hrn bilshe nizh za 2023 rik [In 2024, about UAH 451 billion was received to the general fund of local budgets, which is UAH 87.6 billion more than in 2023]. Available at: [https://mof.gov.ua/uk/news/minfin\\_za\\_2024\\_r\\_do\\_zagalnogo\\_fondu\\_mistsevikh\\_biudzhativ\\_nadiishlo\\_451\\_mlrd\\_grn\\_na\\_856\\_mlrd\\_bilshe\\_nizh\\_u\\_2023\\_r-4980](https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_za_2024_r_do_zagalnogo_fondu_mistsevikh_biudzhativ_nadiishlo_451_mlrd_grn_na_856_mlrd_bilshe_nizh_u_2023_r-4980) (accessed March 18, 2026).

18. Ministerstvo finansiv Ukrainy (2026). Za 2025 rik do zahalnoho fondu mistsevykh biudzhativ nadiishlo 514 mlrd hrn (+63 mlrd hrn do 2024 roku) [In 2025, UAH 514 billion was received to the general fund of local budgets (+UAH 63 billion compared to 2024)]. Available at: [https://mof.gov.ua/uk/news/minfin\\_za\\_2025\\_rik\\_do\\_zagalnogo\\_fondu\\_mistsevikh\\_biudzhativ\\_nadiishlo\\_514\\_mlrd\\_grn\\_63\\_mlrd\\_grn\\_do\\_2024\\_roku-5541](https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_za_2025_rik_do_zagalnogo_fondu_mistsevikh_biudzhativ_nadiishlo_514_mlrd_grn_63_mlrd_grn_do_2024_roku-5541) (accessed March 18, 2026).

Дата надходження статті: 16.04.2026

Дата прийняття статті: 06.05.2026

Дата публікації статті: 14.05.2026